

СТАНОВИЩЕ

От Доц. д-р Емил Георгиев Ковачев, дм.

Катедра Акушерство и гинекология при МУ - Варна

Относно дисертационен труд за присъждане на научно-образователна степен „Доктор“, научна специалност Акушерство и гинекология (03.01.45), Катедра Акушерски грижи МУ- Плевен.

Тема на дисертационния труд: **„Преживяемост и прогностични фактори при пациентки с епителен овариален карцином I – II стадий“**

Автор на дисертационния труд – Д-р Николай Лъчезаров Лазаров, Главен асистент в Катедра Акушерство и гинекология, МФ – Тракийски университет.

Научен ръководител: Проф. д-р Григор Горчев, д.м.н.

Представеният за защита дисертационен труд съдържа общо 129 страници с включени в него: 16 таблици, 43 фигури. В библиографския списък са отбелязани общо 209 заглавия, от които 15 на кирилица и 196 на латиница.

Актуалност на проблема

В своя дисертационен труд д-р Лазаров е разработил проблем, отличаващ се с несъмнена актуалност и важен със своето медико-биологично, социално и общочовешко значение.

В световен мащаб ежегодно с овариален рак се диагностицират приблизително 225 000 жени, като от всички злокачествени тумори на репродуктивната система е на първо място по смъртност в света (5% от починалите от рак).

Прегледът на литературния обзор ясно показва, че дисертантът е проучил задълбочено голям брой литературни източници. Обзорът притежава добра познавателна стойност, като са описани съвременните етиологични, патогенетични, прогностични и лечебни параметри свързани с епителния овариален карцином. От туморните маркери е описан и Human epididymis protein 4 (HE 4), за който в последно време се приема, че е по-специфичен от

СА125 за диагностика на овариалния рак. Напоследък се препоръчва тяхното комбинирано изследване за по-висока чувствителност на метода.

Целта на проучването е анализ на преживяемостта на пациентки с епителен овариален карцином I – II стадий, оценка и систематизиране на прогностичните фактори, влияещи на изхода на заболяването.

Основните задачи са 4 на брой, като интерес представляват втора и трета задача, а именно проучване на потенциалните прогностични фактори и тяхното влияние върху общата преживяемост и преживяемостта без рецидив, както и анализ на статистическите сигнификантни прогностични фактори, влияещи върху тях.

Материал и методи

Проведеното проучване представлява ретроспективен анализ, проследяващ 12 – годишен период (2000 – 2012 г.), който включва 254 ново диагностицирани пациентки с рак на яйчника I – II ст, регистрирани в периода 2000 – 2005 г. в Стара Загора и Бургас. Създадени са анкетни карти и са използвани разнообразни статистически методи за обработка на резултатите.

Собствени резултати и обсъждане

Извършен е анализ на прогностичните фактори, като фактори свързани с пациента, с тумора и лечението, който е унагледен с графичен анализ.

При анализа на резултатите се визуализира, че петгодишната преживяемост не е равностойна на излекуване. При около 80% обща преживяемост и преживяемост без рецидив на петата година, след десетата година тези проценти спадат на 72%.

Дисертантът споделя схващането, че при жените над 40 г. възраст трябва поне веднъж в годината, а при допълнително рисковите популации и по-често, да се провежда трансвагинална ехография на яйчниците и изследва нивото на СА – 125.

Оценка на приносите

Оригиналните приноси на д-р Лазаров са свързани с темата на дисертационния труд. За първи път в България е направено мащабно ретроспективно клиничко-

епидемиологично проучване, обхващащо 215 пациентки с ранен епителен овариален карцином. Създадена е анкетна карта за събиране на данни при жени с ранен епителен овариален карцином, както и е анализирана общата

преживяемост на проучваната група. Оригинален принос е създадената класифицираща методика чрез кумулиране на риск за сформирание на прогностични групи. Обсъждани са факторите, влияещи върху преживяемостта, както и евентуалните ранни симптоми на овариалния карцином. В дисертационния труд се акцентуира, че 5-годишната преживяемост не е равностойна на излекуване, както се е считало в миналото. Особено важни са изводите, че оптималното хирургично стадиране и рестадиране води до терапевтична адекватност и е желателно хирургичното лечение да се реализира от онкогинеколози в специализирани болнични заведения. Авторът извежда 28 извода и 15 приноса, като част от тях се разглеждат за първи път в България.

Критични бележки и съвети

Формулираните задачи са 4, а изводите са 28. Част от изводите могат да се обединят, като техния брой ще се редуцира, а мястото на 27 и 28 извод е в заключението. Желателно е да няма припокриване между изводите и практическите приноси.

Учебно-преподавателска дейност

Д-р Лазаров е главен асистент с над 10-годишен стаж в катедрата по Акушерство и гинекология на ТУ – Стара Загора; като има 29 публикации в областта на акушерството и гинекологията. Обявените научни публикации във връзка с дисертационния труд са три: „Оперативно лечение – прогностичен фактор за пациентки с рак на яйчника I-II стадий“, „Роля на адювантната химиотерапия като прогностичен фактор за пациентки с ранен епителен овариален рак (I-II стадий)“ и „Лапароскопия и ранен овариален рак“.

Владеенето на немски, английски и руски езици е допълнителна предпоставка за задълбочени научни познания.

Д-р Лазаров е член на БДАГ и БАОГ и участва активно в провеждането на научните форуми на тези организации.

Заклучение

Представеният дисертационен труд на д-р Лазаров „Преживяемост и прогностични фактори при пациентки с епителен овариален карцином I – II стадий“ е актуален и отговаря на общоприетите критерии. Това проучване е разработено под ръководството на ерудиран специалист в областта на онкогинекологията и има значимо теоретично и практическо значение за изясняване на едно от най-коварните злокачествени заболявания при жената.

Позволявам си да препоръчам на уважаемите членове на разширения Катедрен съвет да гласуват положително за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ по научна специалност „Акушерство и гинекология“ на д-р Николай Лазаров, според Правилника за развитие на академичния състав в Медицински Университет – Плевен.

Дата: 11.02.2013 г.

Доц. д-р Е. Ковачев, дм.